Overzichtstabel belangrijkste veranderingen en gevolgen 9e wijzigingsvoorstel GR ODIJmond

In de tabel hieronder wordt een beknopte samenvatting gegeven van de wijzigingen in de 9e gemeenschappelijke regeling (GR) die (mogelijke) gevolgen hebben voor de gemeente Waterland. Daarbij wordt een duiding gegeven van de potentiële impact van deze wijzigingen. Zie ook bijlage 3: was-wordt 9e wijziging GR ODIJmond voor de daadwerkelijk wijziging per artikel.

Onderwerp	Korte beschrijving	Gevolgen voor Waterland	Artikel(s)
Stemverhoudingen Algemeen Bestuur	Gewogen stemverhoudingen zijn herberekend met 'inspraak op basis van inbreng'. Ook zullen de gewogen stemverhoudingen nu standaard gelden. In de huidige GR worden besluiten genomen bij meerderheid van stemmen. In de nieuwe GR is dit bij tweederdemeerderheid.	De gewogen stemverhouding van de gemeente Waterland bedraagt momenteel 2.1%. Op basis van de begroting zal deze jaarlijks worden herzien. Naar verwachting komt de gewogen stemverhouding in 2027 uit op 3% voor gemeente Waterland. De definitieve stemverhouding wordt vastgesteld na vaststelling van de begroting.	9
Samenstelling Dagelijks Bestuur	Het Dagelijks Bestuur zal uit vier leden plus de voorzitter bestaan. Elke deelregio zal door ten minste één bestuurslid worden vertegenwoordigd.	De gemeente Waterland heeft een hogere kans op deelname Dagelijks Bestuur. Ook zijn we verzekerd van vertegenwoordiging van de deelregio in het Dagelijks Bestuur.	13
Taken / bevoegdheden, DVO's	Taken worden verdeeld in 'verplicht' en 'facultatief'. Uitwerking van de taken en afspraken worden vastgelegd in een DVO die in opzet gelijk is voor alle deelnemers, wat zorgt voor efficiency waar mogelijk. Er blijft ruimte voor maatwerk. De DVO wordt per deelnemer jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.	Er komt een herziende DVO. Daarin is plaats voor maatwerk afspraken. Ook kunnen additionele afspraken gemaakt worden over het wijzigen van de dienstverlening en de manier van inlichten.	19, 20, 21, 22, 23

Aanpassen van de dienstverlening	Het principe is 'wie breekt betaalt'. Voor aanpassing van de facultatieve dienstverlening is instemming van het Algemeen Bestuur nodig. Frictiekosten worden betaald door de deelnemer die minder facultatieve diensten gaat afnemen.	De gemeente Waterland wordt financieel beschermd tegen mogelijk ingrijpende keuzes van de andere deelnemers. Wanneer wij zelf vermindering van facultatieve diensten wensen, betalen we de frictiekosten. Waterland neemt op het moment nagenoeg alleen (verplichte) basistaken af.	19, 20, 21
Tussenrapportage begroting	De tussenrapportage over de begroting naar het college gaat van drie keer per jaar naar twee keer per jaar. Een halfjaarrapportage en een jaarverslag.	Er zijn minder formele rapportagemomenten. Dit wordt opgevangen door maandelijkse urenrapportages, welke gebruikt zullen worden voor ambtelijke sturing en afstemming.	29
Financiering	Alleen betrokken deelnemers staan garant bij een lening. Verhouding is naar rato van de afgenomen taken en diensten in plaats van naar rato van inwonersaantallen.	Wanneer de gemeente Waterland betrokken is bij een lening, dan staan wij garant naar rato van de taken en diensten die we afnemen. Het financiële risico is dus direct gelinkt aan gebruik, en niet meer aan inwonersaantallen.	31
Baten en lasten	Bijdragen voor de verplichte en facultatieve taken zijn op basis van de daadwerkelijke tijdsinzet. Deze wordt voor vijf jaar vastgezet. Wel is er, buiten de GR, een extra evaluatie moment besloten in het Algemeen Bestuur. Deze zal na twee jaar plaatsvinden. In het verleden heeft Waterland geprofiteerd van de scheefgroei in de urenverdeling.	We zullen alleen nog betalen voor de uren die de ODIJmond voor de gemeente Waterland heeft gemaakt. Er is een risico op variabele kosten als de daadwerkelijke hoeveelheid uren hoger uitvalt dan vooraf begroot. Dit wordt ondervangen door de maandelijkse rapportages met bijbehorende afstemming.	32
De algemene reserve	De algemene reserve staat niet meer vast op een bepaald getal, maar wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur op basis van de weerstandsratio.	Door de weerstandsratio af te stemmen op realistische en actuele risico's zijn we beter beschermd tegen onverwachte tekorten en financiële risico's. Middels representatie in het Algemeen Bestuur heeft de gemeente Waterland inspraak in het bepalen van de weerstandratio.	30
Toetreding, uittreding, wijziging	Toetreding tot en wijzigingen van de GR zijn op basis van unanimiteit.	Eventuele uittreding is voor de gemeente Waterland een duur en complex proces. Dit is in de huidige GR ook het geval. De nieuwe GR beschrijft het uittreedproces duidelijker en transparanter.	34, 35, 36

	Het Algemeen Bestuur maakt een unaniem besluit over toetreding. Vervolgens doet het Algemeen Bestuur een voorstel aan de deelnemers en besluiten de deelnemende colleges vervolgens over de toetreding. Dit besluit wordt ter zienswijze en toestemming aan de raad voorgelegd. Bij uittreding betaalt de uittreder een uittreedsom volgens het 'wie breekt betaalt' principe. Deze som bevat de kosten die direct gevolg zijn van de uittreding. De uittredingsom moet unaniem worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur. In de huidige GR geldt hetzelfde uittreedprincipe, in de nieuwe GR is het proces duidelijker uitgeschreven.	Ook worden we beschermd tegen de gevolgen van uittreding van andere deelnemers. We hebben via het unanimiteitsprincipe inspraak over toetreding van deelnemers en wijzigingen van de GR. Daarnaast hebben we inspraak over de uittreedsom van deelnemers. Hiervoor geldt de reguliere tweederdemeerderheid in het Algemeen Bestuur.	
Evaluatie	Het Algemeen Bestuur zal elke vier jaar het functioneren van de OD en de dienstverlening naar de deelnemers evalueren. Dit is geen verandering ten opzichte van de huidige GR.	Via representatie in het Algemeen Bestuur kan de gemeente Waterland onderwerpen ter evaluatie aandragen. Daarnaast kan de raad via de gemeentelijke rekenkamer onderzoek (laten) doen naar het functioneren van de omgevingsdienst (bepaald in de Gemeentewet).	40